

інших письменників, а також змалювати життєвий і творчий шлях колег по літературному цеху.

ФІЛОСОФІЯ СПОВІДІ У ТЕЛЕВІЗІЙНІЙ ПРОГРАМІ ПЕТРА СОРОКИ «ЛІТЕРАТУРНА ВІТАЛЬНЯ» (ТОДТРК)

Кушнір Оксана Василівна

*кандидат наук із соціальних комунікацій, доцент, доцент кафедри
журналістики, Тернопільський національний педагогічний університет
імені Володимира Гнатюка,
oksanakush8@gmail.com*

Кого Бог цілує стократ, того обдарує талантами, здібностями і філософською мудрістю ними розпорядитися. Феномен всюдисущного Петра Івановича Сороки закорінений у багатогранності його особистості як письменника, літературознавця, критика, педагога вищої школи, редактора, видавця, краєзнавця, автора і ведучого телевізійної програми.

Журналістська платформа Тернопільщини поетапно збагачувалася унікальною редакційно-видавничою та медійною діяльністю П. І. Сороки. Його доробок охоплює працю у збаразькій районній газеті «Колгоспне життя» (до 1990) і рухівському «Гомоні» (1990-1993); співробітництво і видавничу діяльність у журналах «Сова» (1999), «Тернопільський оглядач» (2008), альманасі «Курінь» (1992), газеті «Дзвони Лемківщини» (1994-1999), видавництвах «Пегас» (1990), «СорокаА» (2005).

Свідченням «фантастичної продуктивності Петра Сороки» (І. Качуровський) стала і телевізійна програма «Літературна вітальня», що транслювалася в ефірі тернопільського телебачення упродовж 2006-2010 років. У кожному недільному півгодинному випуску спільного проекту Тернопільської обласної державної телерадіокомпанії та обласної організації Національної Спілки письменників України Петро Іванович презентував тернополянам взаємні медитативні роздуми про сутність життя і призначення

яскравих, динамічних, творчих і працьовитих особистостей Тернопільщини або гостей міста. Як і сам автор програми, його герої постійно перебували у вирі інтелектуального й естетичного пошуку, були щирими, відкритими до співрозмовника і глядача, промовляючи до них із сьогодення та з минулого, ділячись наболілим, довіряючи сокровенне.

Богдан Бастюк, Богдан Андрусак, Леся Романчук, Олег Герман, Роман Гром'як, В'ячеслав Хім'як, Борис Щавурський, Євген Безкоровайний, Олександр Вільчинський, Ганна Ткачик, Юрій Чумак, Роман Лубківський, Степан Галябарда, Євген Дудар, Марія Матіос, Павло Мовчан, Володимир Яворівський – лише когорта з тих, хто представляв власну творчу борозну у телепрограмі «Літературна вітальня». Петро Сорока глибоко шанував їх, цінував за світлу душу і яскравий розум, які в тихій гармонії, без надмірної помпезності скріплювали культурний розвій рідного краю та всієї України.

Подібно до своїх «Денників», Петро Сорока кожен випуск програми моделював у сповідальному стилі щирої та відвертої розмови про життєві і творчі погляди побратимів з літературно-мистецької стихії, спосіб їх духовного й інтелектуального самовиявлення. Телевізійні діалоги були просякнуті філософською інтенцією розуміння сенсу власного буття, життєствердних цінностей, напрямів невинних розумових і сердечних потуг.

Як сповідник Петро Сорока щоразу прагнув розкрити перед глядачами унікальність кожної культурної постаті. У процесі відвертої, іноді дискусійної бесіди він тихо «прочиняв двері» у застінки творчої душі, умів схоплювати деталі, бачити найсуттєвіше, уявлювати буденне й потаємне у ній. Маючи дар світоглядного діагноста української культури, він щоразу увиразнював індивідуальну глибину осягнення світу у творчих візіях та життєвих сподіваннях відомих культурних особистостей.

Літературно-мистецький телевізійний продукт «Літературна вітальня» постав справжньою культурною обителлю Тернопільщини, у якій на очах у глядачів народжувалася жива, мудра й духовно ствердна думка, глибинні критерії творчості, естетичні смаки й тонке відчуття дійсності. А Петро Сорока

виступив активним характерником початку ХХІ віку, який відчував «красу Божого світу», тому й поєднував інтелектуальний потенціал із вдумливою філософією українського слова.

Список використаних джерел

1. Архів програми «Літературна вітальня». Тернопіль: ТОДТРК. 2006-2010.
2. Петро Сорока – письменник, літературознавець, редактор, науковець: [біографічна довідка]. *Письменники Тернопілля: Члени Національної спілки письменників України*. Тернопіль, 2010. С. 88-89.

ПРИХОВАНА ІРОНІЯ У ТВОРЧОСТІ ІВАНА ФИЛИПЧАКА

Особа Наталія Миколаївна

аспірантка, Тернопільський національний педагогічний університет

імені Володимира Гнатюка,

osobanat@ukr.net

Популярним журналістом і письменником у 30-40-ві рр. ХХ ст. був учитель із невеликого галицького містечка Самбір Іван Филипчак. За активну політичну і громадську діяльність його арештували під час Другої світової війни і згодом замучили в дрогобицькій тюрмі. В Україні його ім'я на довгі десятиліття було забуте, а твори знаходилися в спецархівах під грифом «заборонено». Зате в діаспорі, де жили сини журналіста, вийшло кілька його книг, а вже у незалежній Україні були опубліковані історичні романи письменника «Будівничий держави», «За Сян!», «Дмитро Детько», «Іванко Берладник», «Сила волі», «За вчительським хлібом», «Братня любов» та інші. Його творчості присвячено конференцію, що відбулася 6 жовтня 1991 року у Самборі, згодом у місті було відкрито пам'ятник митцеві. До 125 річниці з Дня народження І. Филипчак в січні 1996 році проведено другу конференцію, у пресі з'явилися численні публікації, вийшла друком ґрунтовна монографія П. Сороки «Іван Филипчак: літературний портрет».